CONTABILITATEA DATORIILOR ENTITĂȚII ECONOMICE

Mihaela MIHNEA, Facultatea de Ştiinţe Economice

Dept accounting of an entity connects its economic activities and policy makers. First of all, accounting measures the economic activities, data necessary for later use. Secondly, data is stored as long as necessary, in order to be processed to become useful information. Finally, the information shall be forwarded, through reports, decision makers.

So the accounts that represent the entity's debts provide information about the existence and movement of its obligations towards creditors, suppliers, staff, for which the entity must pay a benefit or equivalent value.

Contabilitatea datoriilor entității face legătura dintre activitățile economice ale acesteia şi factorii de decizie. În primul rând, contabilitatea măsoară (cuantifică) activitățile economice, înregistrând datele necesare pentru o folosire ulterioară. În al doilea rând, datele sunt stocate atât timp cât este necesar, urmând a fi prelucrate pentru a deveni informații utile. În final, informațiile sunt transmise prin intermediul rapoartelor, factorilor de decizie.

Întrucât conturile ce reprezintă datoriile entității furnizează informații privind existența şi mişcarea obligațiilor entității față de creditori, furnizori, personal şi față de stat, pentru care entitatea trebuie să acorde o prestație sau un echivalent valoric, evidența acestora reprezintă unul din cele mai importante sectoare ale contabilității, de exactitatea şi oportunitatea acestor calcule fiind cointeresați atât utilizatorii interni, cât şi cei externi.

Menținerea echilibrului economico-financiar, care atestă starea de sănătate a entității economice, este condiționată de anumite proporționalități în cadru şi între diferite fluxuri financiare. Un rol important în sfera acestor fluxuri îl dețin datoriile, care cu ajutorul resurselor atrase țin să faciliteze situația economico-financiară a întreprinderii şi să o orienteze către una prosperă.

Datoriile reprezintă destinații viitoare probabile ale beneficiilor economice, rezultând din obligațiile actuale ale unei anumite entități de a transfera bunuri sau de a presta servicii altor entități pe viitor, generate de operațiuni sau evenimente din trecut. Printre acestea se numără: datorii ale entității, sume datorate furnizorilor pentru bunuri sau servicii achiziționate pe credit, sume împrumutate, adică sume datorate băncilor în urma unor credite de rambursat, drepturi salariale

datorate angajaților, impozite datorate statului şi servicii ce urmează a fi prestate.

Entitatea ce a servit drept obiect de studiu reprezintă „StarNet" SRL, constituită în scopul exercitării oricărei activități lucrative neinterzise de lege privind prestarea serviciilor de internet.

În vederea unui echilibru financiar în cadrul întreprinderii, un rol deosebit se acordă gestiunii datoriilor, dat fiind faptul că gestiunea incorectă a acestora poate cauza efecte negative asupra activității economico-financiare şi a solvabilității, în general.

În procesul desfăşurării activității economico-financiare agenții economici nu pot utiliza doar resursele proprii de finanțare, ci sunt nevoiți să apeleze de regulă la surse împrumutate. În dependență de specificul nevoii de finanțare a entității, se recurge fie la un angajament pe termen lung, fie la unul pe termen scurt. Finanțarea creşterii întreprinderii, achiziționarea de bunuri şi echipamente face necesară existența resurselor permanente, respectiv entitatea poate utiliza fie capitalul propriu, fie va recurge la atragerea surselor împrumutate pe termen lung. Nevoile de finanțare pe termen scurt sunt cauzate de fluctuațiile activității întreprinderii. În acest caz, de regulă, se apelează la credite bancare, împrumuturi pe termen scurt şi la creditele furnizorilor.

Evidența contabilă este efectuată de către serviciul contabilitate, aceasta fiind o structură independentă a entității. Aceasta se duce în mod semiautomat care funcționează sub formă de programă, operațiile omogene se înscriu în formă computerizată în registre cumulative în baza documentelor primare şi manual.

Entitatea economică înregistrează atât datorii financiare, comerciale, cât şi calculate, evidența acestora ținându-se în conturi sintetice şi analitice. Informația aferentă calculării şi mişcării datoriilor se reflectă în registrele pentru conturile respective întocmite poziționalpentru evidența tipurilor de datorii. La sfârşitul perioadei de gestiune, informația din aceste registre se trece în Cartea mare şi, după verificare − în Bilanțul contabil.

Datoriile se constată şi se evaluează la suma nominală, inclusiv TVA şi alte impozite şi taxe care urmează a fi achitate.

După constatare datoriile se reflectă în contabilitate în baza principiului specializării exercițiilor − atunci când au fost înregistrate în do-

cumentele contabile, fiind incluse în rapoartele financiare în perioada la care se referă, dar nu atunci când se plătesc mijloacele băneşti sau se transmit alte active în schimb.

Rapoartele financiare întocmite în baza principiului specializării exerciţiilor informează utilizatorii nu numai despre tranzacţiile anterioare, ci şi despre angajamentele de plată a mijloacelor băneşti în perspectivă.

Decontările privind achitarea datoriilor entităţii faţă de furnizori, creditori şi alţi participanţi se efectuează prin virament.

Anual se efectuează inventarierea datoriilor întocmindu-se acte de verificare pe fiecare creditor al entităţii, unde se indică perioada analizată, datele atât ale furnizorului cât şi ale beneficiarului, datoria entităţii la începutul şi la sfârşitul perioadei, ştampila şi semnătura ambelor părţi.

În baza studiului efectuat şi a rezultatului analizei economico-financiare, se constată următoarele concluzii:

- Datoriile reprezintă drepturi recunoscute prin lege, astfel legea dă creditorilor dreptul de a cere vânzarea activelor companiei dacă aceasta nu reuşeşte să-şi achite datoriile. Creditorii au prioritate în faţa proprietarilor şi trebuie achitaţi complet recompensării acestora din urmă chiar dacă stingerea unor datorii consumă toate activele unei întreprinderi
- Pentru o stabilitate economico-financiară o importanţă deosebită se acordă structurii financiare şi modului de gestiune a datoriilor entităţii economice, dat fiind faptul că managementul incorect al acestora poate perturba echilibrul financiar şi cauza insolvabilitatea agentului economic.
- Datoriile se înregistrează în baza documentelor de livrare cu regim special, care însoţesc bunurile intrate de la furnizori sau serviciile prestate de către aceştia. Pentru livrările impozabile cu TVA se întocmesc facturi fiscale, iar pentru livrările neimpozabile – facturi de expediţie.
- În procesul de constatare a datoriilor, timpul reprezintă factorul cel mai important. Deseori, neînregistrarea unei datorii într-un exerciţiu contabil este însoţită de neînregistrarea unei cheltuieli.
- Informaţia privind evidenţa sintetică şi analitică a datoriilor entităţii se reflectă în registrele pentru conturile respective, care se

elaborează de fiecare întreprindere de sine stătător şi se ține pe feluri de datorii, creditori, termene de rambursare, iar la sfârşitul perioadei de gestiune datele din registrele menționate se trec în Cartea mare şi în urma verificării − în Bilanțul contabil.

Referințe:

1. Legea contabilității nr.113-XVI din 27 aprilie 2007. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.90-93 din 29 iunie 2007.
2. Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997. În: *Contabilitate şi audit*, nr.1 din ianuarie 2013.
3. NEDERIȚĂ, A. *Contabilitate financiară*. Ediția a II-a. Chişinău: ACAP, 2003. ISBN 9975-9702-1-4.
4. GRIGOROI, L., LAZARI, L. *Contabilitatea întreprinderii*. Chişinău: Cartier, 2011. ISBN 978-9975-79-703-0.